

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vyk. k-to Organas

Nr. 63 (672) 1949 m. birželio 2 d. Kaina 20 kp.

APSKRITIES VYKDOMAJAME KOMITETE IR LKP(b)

ROKIŠKIO APSKRITIES KOMITETE

Apskritis vykdomasis komitetas ir LKP(b) Rokiškio apskrities komitetas, apsvaistę apskrities kolektyvinių ūkių socialistinio lenktyniavimo eigą, nustatė, kad Pandėlio valsčiaus „Naujosios vagos“ kolektyvinis ūkis (pirmininkas drg. Čižionas) pasiekė geriausių rodiklius socialistiniame lenktyniavime stiprinant kolektyvinį ūkį organizaciniu ir ūkiniu požiūriais, pavyzdžiui pasirodant pavasarį sėjai ir ją pravedant trumpais terminais ir aukštu agrotechniniu lygiu, savaikiai išariant grynausius pūdymus, praplečiant pašarų

plotus, sparčiai remontuojant visas valyme mašinas derliui nuvalyti, sparčiai keliant kolonkio gyvulininkystę, įvykdamt pieno ir mėšos valstybines paruošas, organizuojant visus darbus vienotinio darbo atlyginimo pagrindu ir stiekiant, kad visi kolonkio valstiečiai išdirbtų nustatytąjį darbdienų mišinumą.

Apskritis vykdomasis komitetas ir LKP(b) Rokiškio apskrities komitetas nutarė socialistinio lenktyniavime nugalėtojui — „Naujosios vagos“ kolonkio ūkiui įteikti pereinamąją Raudonąją vėliavą.

Socialistinio lenktyniavimo nugalėtojas

Apskritis DŽD Tarybos vykdomasis komitetas ir Lietuvos KP(b) Rokiškio apskrities komitetas Pandėlio valsčiaus „Naujosios vagos“ kolonkio (pirmininkas drg. Čižionas), da pasiekusiam geriausių rodiklius kolektyvinių ūkių socialistiniame lenktyniavime, nutarė įteikti pereinamąją Raudonąją vėliavą.

Socialistinio lenktyniavimo nugalėtojas — „Naujosios vagos“ kolonkio susikūrė š. m. kovo mėn. pradžioje. Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP(b) GK nutarimą „Dėl kolektyvinių ūkių, MTS ir tarybinių ūkių socialistinio lenktyniavimo sąlygų 1949 metais“ pasikeičius, „Naujosios vagos“ kolektyviečiai dar labiau, ryžtingai įsilieję į kūrybines socialistines lenktynes dėl pažangių gamybinių rodiklių atstiektimo. Su Pandėlio valsčiaus Mičiurino vardo kolonkio buvo pasirašyta socialistinio lenktyniavimo sutartis.

Išlipapanojusio kūrybinge socialistinio lenktyniavimo pasėkeje „Naujosios vagos“ kolektyviečiai, savo energinge, sumanus ir kūrybingos iniciatyvos kupinam pirmininku drg. Čižionui vadovaujant, tikrai pasiekė puikių gamybinių rodiklių. Kolonkui priklausė 319 ha žemės plotas. Iš valstybinio žemės fonde buvo paimta ir įdirbta 60 ha žemės plotas. Su tinkamai su žemės ūkio arteis tinkamai ir žemės ūkio arteis tinkamai su žemės ūkio arteis tinkamai su žemės ūkio arteis

„Naujosios vagos“ kolektyviečiai, pasilaikę darbu iškovoję pereinamąją Raudonąją vėliavą, pasiryžę pasiekti dar didesnių gamybinių rodiklių tolesniame socialistiniame lenktyniavime.

KOLONKIO PAKILIMO LAIDAS

Kolektyvinių ūkių santvarka sudarė visas būtinas sąlygas sparčiai augti visuomeninei gyvulininkystei. Mūsų „Naujosios vagos“ kolonkio valstiečiai, giliai suprastę, kad visuomeninė gyvulininkystė — aukštai priekinė ir pajaminga ūkio šaka, pasilaikę kovoją dėl stambių gyvulių fermų sukūrimo. Mūsų kolonkio jau įsteigto 3 gyvulių fermos — stambiųjų raguočių, avininkystės ir kiaulininkystės. Padėtis tvirtas pamatas paukštinkystės fermai sukurti. Turime 26 melžiamas karves. Pieno primelžimas jau dabar leidžia numatyti, kad iš kiekvienos melžiamos karvės vidutiniškai per metus bus primelžiama mažiau kaip 2000 litrų pieno. Stiprinant stambiųjų raguočių fermą, nuolat kyla pieno ūkio pajamingumas. Per trumpą laiką pieno ūkis jau davė mums virš dviejų tūkstančių rb. pajamų. Ryžtingai kovodami dėl trimečio pieno visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti, kolonkio ūkis savo kūrybingas jėgas tuo pačiu metu skiria ir galinąjį pašarų bazel sukurti, remiantis žaliavinės sėjomainos įvedimu, sėsių ir sultinų pašarų surinkimui padidinti, natūralios pievoms ir ganykloms pagerinti.

Mes gerai žinome, kad visuomeninės gyvulininkystės išvystymas užtikrina gyvulininkystės produktų gausumą ir tuo pačiu žymiai sustiprina kolonkio visuomeninę nuosavybę, pakeliant kolonkio medžiaginį gerbūvį.

RASIMAVIČIUS ROMAS,
„Naujosios vagos“ kolonkio gyvulių fermų vedėjas

PRODUKTŲ PARUOŠAI

Kolektyviniai ūkiai — pirmūnai

Pritardami Južintų valsčiaus „Paryžians Komunos“ kolektyvinio ūkio valstiečių kraipimuisi dėl priešlaikintu pieno paruošų pieno įvykdymo, sėkmingai šias paruošas vykdė Rokiškio valsčiaus „Nemuno“ ir „Pirmūnė“ žemės ūkio arteis. „Nemuno“ kolektyvinis ūkis (pirmininkas drg. Dambrauskas) šiomis dienomis jau už-

baigė vykdyti metinį pieno privalomųjų prietatymų planą. Dabar čia pienas statomas virš plano.

Valsčiai baigia atsiskaityti su valstyba pieno paruošomis ir „Pirmūnė“ (pirmininkas drg. Deksnys). Metinis pieno paruošų planas bus įvykdytas artimiausiu metu.

K. Gabriūnas

Išbristi iš pieno paruošų atsilikimo

Pieno paruošų sėkmingas vykdymas žymia dalimi priklauso nuo to, kaip valstiečių atsakingieji partiniai bei tarybiniai darbuotojai joms vadovauja, kokį dėmesį jie skiria šių paruošų spartesniam vykdymui.

Tenka pastebėti, kad Južintų valsčiaus atsakingi darbuotojai kaip tik ligi pastarėjo metu skyrė labai mažą dėmesį į pieno paruošų aptarėjį vykdymui. Šį reikalą palikdami nuošaly. Ir visi neuostebū, kad Južintų valsčiaus pagal pieno paruošų plano vykdymą užima vieną iš paskutiniųjų vietų apskrityje. Južintų pieninės direktorius drg. Krasauskas, vietoj te, kad tinkamai atliktų jam pavestas pareigas, operatyviai vadovautų ir kontroliuotų visus valstiečių esančius pieno priėmimo punktus, užsima visai pašaliniais darbais, neturimais jokie ryšio su jo einamomis pareigomis.

Dauguma valsčiaus pieno priėmimo punktų nepasiruošė kaip reikiant pieno priėmimo sezonui. Patalpos, kuriose randasi Tarvydių pieno priėmimo punktas, dar ir šiandien neatremontuotos, jų stogas yra vi-

sai kleuras. Šio punkto vedėjas Merky, mažai skirdamas dėmesio pieno paruošoms, priėjo iki to, kad gegužės mėn. 20 d. puoktuli skirtasis planas buvo įvykdytas tik 12 proc. Tokia pat padėtis randasi ir Dvirėčių pieno priėmimo punkte (vedėja Navikaitė Stefa).

Tačiau nemažesnę kaltę už pieno paruošų plano žlugdymą tenka valsčiaus vykdomajam komitetui (pirmininkas drg. Zakarevičius). Paruošų agento ir nė vieno apylinkės Tarybos pirmininko darbas nebuvo svarstytas valsčiaus vykdomojo komiteto posėdyje.

Tenka užsitaus valsčiaus vykdomojo komiteto vidinis darbas žymia dalimi atsilikę ir į pieno paruošų plano žlugdymą valstiečių. Valsčiaus vadovai nemobilizuoja valsčiaus partinio, tarybinio bei komjaunimo aktyvo pieno paruošų plano vykdyme sustiprinimui.

Laikas Južintų valsčiaus vadovams rimtai susirūpinti šiuo klausimu ir išbristi iš to atsilikimo, kuris žlugdo sėkmingą pieno paruošų eigą valstiečių.

P. Mažinulis

VYSTYTI VISUOMENINĘ GYVULININKYSTĘ

Trimečio planas kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti (1949—1951 m. m.) partiniams, tarybiniams ir žemės ūkio organams iškelia mižinišką ir svarbų uždavinį visuomeninių fermų organizavime bei jų stiprinime.

Kolektyvinių ūkių nuolatini augimas mūsų apskrityje sudaro visas galimybes visuomeninei gyvulininkystei sparčiai augti, kaip vienai iš priekinių ir pajamingų ūkio šakų. Šiame darbe kai kurių valstiečių kolektyviniai ūkiai atsiekl nemažai laimėjimų. Iš tokių pirmaujančių yra Panemonėlio valsčiaus „Lenino keliu“ kolektyvinis ūkis (pirmininkas drg. Maželis), kuris jau turi 33 melžiamas karves, du bulius — reproductorius ir 25 vienetus prieauglio. Be to, žemės ūkio arteleje yra kiaulių ir avių fermos; iki 1951 metų bus suorganizuota stambi paukščių ferma.

Kolektyvinis ūkis „Jaunoji gvardija“ turi 26 melžiamas karves, 12 ū. prieauglio, avių ir kiaulių fermas.

Juodupės valsčiaus „Spartelio“ kolektyvinis ūkis valstiečiai, pavyzdžiui vystydami visuomeninę gyvulininkystę, jau pastaruoju metu turi 39 melžiamas karves, bulių ir kt. Iki 1951 metų kolektyvinis ūkis valstiečiai numatė turėti visuomeninę gyvulių: stambiųjų raguočių — virš 90, apie 80 metininių avių, 20 metininių kiaulių ir paukštinkystės fermą.

Pavyzdžiui vysto visuomeninės gyvulininkystės fermas Pandėlio valsčiaus Mičiurino

FILIMONOVAS,
LKP(b) Rokiškio apskrities komiteto žemės ūkio skyriaus vedėjas

„Naujosios vagos“ ir kitų kolektyvinių ūkių valstiečiai.

Tačiau kai kuriuose kolektyviniuose ūkiuose gyvulininkystės išvystymas vyksta dar lėtais tempais.

Kai kurių valstiečių vykdomieji komitetai bei partinės organizacijos ligi šiol nesilėmė konkrečius vadovavimo visuomeninės gyvulininkystės fermoms kolektyviniuose ūkiuose suorganizuoti. Juodupės ir Rokiškio valstiečių vadovai nesilėmė priemonių tam, kad kolektyvinių ūkių valstiečiai būtų nuodugniai supažindinti su TSSR Ministrų Tarybos ir VKP(b) Centro Komiteto nutarimu apie trimečio planą gyvulininkystei išvystyti. Nė viename šių valstiečių kolektyviniame ūkyje nėra sudaryti kontraktinės sutarčių dėl raguočių prieauglio.

Visuomeninės gyvulininkystės fermų išvystyme dideli ir atsakingi uždaviniai tenka ir veterinarijos darbuotojams. Tačiau ligi šiol zootechnikinis ir veterinarijas gyvulininkystės aptarnavimas apskrities kolektyviniuose ūkiuose dar neigavo reikiamo užmojo.

Apskritis veterinarijos vyriausias gydytojas drg. Melnikovas ir apskr. vyriausias zootechnikas drg. Veselka pastenkinama tik kanceliariniu vadovavimu, patys melšvykata į valstiečių bei kolektyvinių ūkių ir tuo pačiu nesuteikia jokios paramos vietose. Apskritis ir valstiečių žemės ūkio skyriai ne

pagal paskirtį panaudoja veterinarijos ir zootechnikinius darbuotojus, dažnai juos nutraukdami nuo tiesioginio darbo.

Kad įvykdyti trimečio planą gyvulininkystei išvystyti, valstiečių partiniai ir tarybiniai darbuotojai privalo praveisti platų politinį aiškinamąjį darbą kolektyvinių ūkių valstiečių tarpe.

Apskritis žemės ūkio skyrius privalo atrinkti ypatingą dėmesį į tinkamą zootechnikinį ir veterinariją kolektyvinių ūkių aptarnavimą, kuris užtikrintų visuomeninės gyvulininkystės išvystymą, gyvulių veisles pagerinimą ir jų produktyvumo pakėlimą, užkirstų kelią gyvulių susirgimams. Kad būtų sėkmingas darbas vystant kolektyviniuose ūkiuose visuomeninės gyvulininkystės fermas, veterinarijai ir zootechnikiniai darbuotojai privalo operatyviai vadovauti kolektyvinių ūkių fermų vedėjams, šerikams ir melžėjoms, teikti jiems visokeriopą paramą. Kovoiant dėl pavyzdingos visuomeninių gyvulių priežiūros jau dabar būtina susirūpinti gyvulininkystės pastatų statyba bei remontu. Būtina nuodugniai kolektyvinių ūkių valstiečiams išaiškinti tai, kad neįmanoma išvystyti gyvulininkystės nesudarant jai stabilios pašarų bazės. Todėl reikalinga nuolat plesti daugiametį ir vienametį žolių ir šakniavaisių pašarų plotus, o taip pat organizuoti pašarinių grūdų fondus.

Valstiečių partinėms organizacijoms operatyviai vadovaujant, žemės ūkio specialistai turi padėti kolonkio ūkiams išplesti kovą dėl gyvulininkystės išvystymo, stambių gyvulininkystės fermų organizavimo.

Organizuoti vaikams kultūringą poilsį

Tarybinė vyriausybė kreipia didelį dėmesį į vaikų auklėjimą kaip ikimokyklinių, taip ir mokyklos laikotarpiu.

Pastaruoju metu pradinė mokyklų mokiniai užbaigę mokslo metus ir laukia kultūringo, organizuoto poilsio vasaros atostogų metu, kad per tas atostogas sukauptų naujų jėgų, su kuriomis vėl sėkmingai pradėtų naujus 1949–50 mokslo metus.

Šis uždavinys, visų pirmausia, tenka tiems, kurie privalo sudaryti savo vaikams palankias sąlygas poilsui. Bet ne mažesnę pareigą rūpinantis šiuo reikalu tenka ir pionierių vadovams, dirbantiems mokyklose, kurie privalo organizuoti vaikų poilsį išvykstant į pionierių stovyklas ar pan. Tačiau Rokiškio rusų progimnazijoje šis reikalas pastatytas toli gražu ne taip, kaip turėtų būti. Čia pionierių organizacija palikta saviveigiai, nes jos vadovė drg. Švarnova šia organizacija, lygiai kaip ir pačiais pionieriais, beveik visai nesirūpina. Taip,

kaip gegužės mėn. 22 dieną vyko bendras tėvų susirinkimas, skirtas trijų skyrių mokinių mokslo metų pabaigai atžymėti, pionierių vadovė drg. Švarnova net nesiteikė į šį susirinkimą atstauti.

Iš šito galima spręsti, kad pionierių vadovė drg. Švarnova šaltai atsisako į jai pavestąsias pareigas, nesirūpina tinkama vaikų auklėjimu. Tekiu pionierių vadovės elgesiu vaikų tėvai irgi nepatenkinti. Antra, kaip gegužės mėn. 25 d. ji šaukė visų progimnazijos pionierių susirinkimą, per kurį buvo numatyta paskelbti pionierių poilsio tvarką vasaros atostogų metu, tai susirinkę pionieriai niekaip negalėjo sulaukti atvykstant pačios vadovės drg. Švarnovos; žinoma, jie išsiskirstė į namus.

Jai turi atkreipti rimtą dėmesį LLKJS apskr. komitetas ir sudaryti visas sąlygas vaikų kultūringam ir organizuotam poilsui praversti.

GOLOVNIKOVAS,
Valstybinio banko Rokiškio skyriaus valdytojas

Įrengė tinklinio aikštėlę

LLKJS Južintų valsčiaus komiteto iniciatyva šiomis dienomis buvo įrengta tinklinio žaidimų aikštėlė. Dabar čia kasdien po darbo valandų susirenka jaunimas pažaisi.

J. Lašas

Pas „Naujosios vagos“ kolektyvičius

Pandėlio valsčiaus moterų — delegatų saviveiklos būrelis šiomis dienomis apiankė šio pat valsčiaus „Naujosios vagos“ žemės ūkio artelės kolektyvičius, suvaikindamas čia scenos vaizdėlį. Moterų saviveiklos raitelis aplankė ir kitus valsčiaus kolektyvinius aktus.

P. Maželis

Remontuojami butai

Jau praėjusiais metais Rokiškio tarybinio ūkio Gačionių skyriuje buvo atlikti nemaži remonto darbai dirbančiųjų butams ir ūkio tvartams. Šiais metais taip pat jau pradėtas remontas ailei pastatų. Iki birželio mėn. 26 dienos bus atremontuotas vienas tvartas, o taip pat ailei dirbančiųjų butų pastatytos naujos krosnyos. Remonte brigada susideda iš 12 darbininkų, kurie, nuolat rūpinantis akvedukui Krievai Jonui, sparčiai įsijungė į darbų atlikimą.

J. Žilvinis

Didelis susidomėjimas paskaita

Turiningą paskaitą Rokiškio m. gyventojams gegužės 29 d. Kūbros namuose laikė atvykęs iš Vilniaus gyd. Gurauskas. Paskaitoje buvo smulkiai išanalizuoti apsisaugojimo prieš džiūvą būdai, o taip pat gydymasis. Susirinkusieji su dėmesiu iš klausė šią paskaitą.

J. Norelakis

Skaitytojų konferencija Rageliose

Šiomis dienomis Rageliose įvyko pirmoji viešosios bibliotekos knygų skaitytojų konferencija. Konferencijoje buvo nagrinėtas tarybinio rašytojo Šeolchovo romano „Pakeltoji velėna“ turinys. Mokyti. Eglinaitė supažindino skaitytojus su konferencijos tikslais ir išanalizavo „Pakeltoji velėna“ turinį. Po to visa aile kolektyvinių aktų valstiečių ir tarnautojų savo pasisakymuose smulkiai palietė „Pakeltoji velėna“ turinio ypatybes, kolektyvinių aktų stovybos raiškė TSRS, laimėjus Didžiojo Spalio socialistinei revoliucijai. Ragelių valsčiaus „Baladžio“ ir „Kibirskitės“ kolektyvinių aktų pirmininkai drg. drg. Kaupas ir

Maželis savo pasisakymuose aktyviai dalyvavo, kad pagal rašytojo Šeolchovo knygos „Pakeltoji velėna“ turinį vykusi TSRS kolektyviniame pilnume prilygsta vykstančioms kolektyviniams sąlygoms dabartiniame Tarybų Lietuvos kaime. Jie nurodė, kad romane parodytoji klasinė kova atitinka Lietuvos kaime vykstančią šiuolaikinę klasinę kovą, dėl ko darbe valstiečiai privalo susipriauti budrumą tam, kad kolektyvinius aktus nepreskverbtų buožės ir kiti liaudies prieštai. Skaitytojų konferencija praėjo aukšto politinio pakilimo ir aktyvumo ženkle.

K. Liepurnis

LENINGRADAS. Ordžonikidzės vardo Baltijos įmonės tektintojas — spartuolis G. A. Breikinas ir tyrimo instituto vyr. inžinierius I. E. Savinas glaudžioje kūrybinėje draugystėje pritaikė spartesnius stambiųjų detalių plaustymo metodus. Darbo greitis padidėjo nuo 140 iki 600 metrų per minutę. Inžinierius ir tektintojas pasirašė socialistinių lenktynių sutartį.

Drg. Breikinas pasižadėjo 1949 m. įvykdyti 42 mėnesines darbo užduotis ir padėti inžinieriumi tolimesniuose metalų apdirbimo tyrimuose proesuose. Inžinierius drg. Savinas iš savo pusės įsipareigojo plačiai pritaikyti Baltijos fabrike naujus metalo apdirbimo metodus ir padėti drg. Breikinui įsivaivinti naująją technologiją.

Nuotraukoje: tektintojas G. A. Breikinas (iš dešinės) ir inžinierius I. E. Savinas.

Foto I. Fetisovo

TASS'o spaudos kišė.

PLEČIAMI PREKYBINIAI TAŠKAI

Pastaruoju metu apskrityje pradėta labiau plėsti prekybinius taškus. Obelių varotojų kooperacija atidarė savo skyrių Aleksandravėlis valsčiaus Kamariškio tarybinio ūkio skyriuje. Taip pat pagyvėjo išnešio-

jamoji prekyba pačiame Rokiškio mieste.

Artimiausiu metu krautuvės bus atidarytos Čedasuose (Panaemunio valsč.) ir Mainiavoje (Juedupės valsč.).

J. Jurgellonis

MŪŠŲ KALENDORIUS

MICHAILAS IVANOVIČIUS GLINKA

(145 metų nuo gimimo dienos — 1804 m. birželio 1 d.)

Zymusis rusų kompozitorius M. I. Glinka padėjo pagrindą rusų tautinės muzikos galimam sukietėjimui. Jo kūryba glaudžiai susieta su rusų liaudies daina.

Glinkos vaikystės patys stipriausi įspūdžiai buvo jo auklės Avdotijos Ivanovnos dainos ir pasakos, o taipogi ir baudžiauninkų — muzikantų muzika. Savo „Užrašuose“ Glinka rašo: „Mano dėdės orkestras buvo man pačių gyviesių susižavėjimų šaltinis... Vakarieniškas metu paprastai dainuodavo ir grodavo rusų dainas... Galimas daktas, kad šios dainos, kurių aš klausydavau vaikystėje, tapo pirmąja priežastimi tam, kad aš pradėjau išimtinai gilintis į rusų muziką“.

Mokslus Glinka išėjo „Kilmingame pensijone“ Peterburge, kur jo auklėtoju buvo Puškino licejinis draugas dekabristas V. K. Kjuhelbekeris. Muzikos įsil mokėsi geriausiems muzikams — pedagogams vadovaujant, ir ne vien tikrai puikiais skambino fortepionu, bet ir neblogai dainavo. Pirmoji opera, Glinkos sukurtas, buvo opera „Ivanas Susaninas“, giliai patriotinė ir tikrai liaudiška savo muzika ir stuliu. Visoje pasaulio operinėje muzikoje iki Glinkos nebuvo karinė, kuriame su tokiu išmintingu paprastumu ir dramatine jėga būtų atvaizduoti visos tautos būdingi bruožai. Kompozitorius drąsiai išnešė į operą valstiečių liaudies dainas, apdirbdamas jas senos rusų dainos stiliumi.

Antroji Glinkos opera, „Ruslanas ir Liudmila“ jo sukurtas pagal A. S. Puškino poemą. Šioje operoje padavimai sunkryžiuojasi su pasaka. Joje įkūnyta rusų liaudies kūrybos būdinga ypatybė — rusų liaudies tikėjimas save jėga ir pergale. Iš Glinkos simfoninių kūrinių žymiausi — „Kamarinskaja“ ir „Aragonos cheta“. Glinka taipogi parašė daug romanų.

Nuo 1851 metų žiemos apie Glinką grupuojasi jo karštieji pasekėjai ir mokiniai — A. S. Dargomizskis, A. N. Serovas, V. V. Stasovas, vėliau prie jų prisidėjo M. A. Balakirevas. Po M. I. Glinkos mirties jo reikalą — rusų tautinės operos kūrimą — tęsė Balakirevas, Borodinas, Musorgskis, Rimskij — Korsakovas — jo pasekėjai ir mokiniai, V. V. Stasovas suburti ir raitelį, pasivadinsiu „Galingoji krūvelė“.

A. S. PUŠKINUI PAMINėti

A. S. PUŠKINAS IR LIETUVIŲ LITERATŪRA

Didysis rusų tautos poetas — Aleksandras Puškinas, kaip kiekvienas didis rašytojas, yra brangus ne tik savo tautai, bet ir visoms pasaulio tautoms. Visos tautos ir jų literatūros jaučė ir tebejaucia didžiulį nemirštamą A. Puškino kūrybos poveikį. Naujajai lietuvių literatūrai, kurios spartesnis augimas prasidėjo nuo XIX amžiaus gale, neturėjusiai žymių savo poetinių tradicijų, A. Puškino poveikis buvo ypatingai didelis ir reikšmingas.

Nors dauguma anų laikų lietuvių intelektualinių skaitytojų mokojo rusų kalbą ir skaitė A. Puškino kūrinis originale, vis dėlto lietuvių poetai ėmėsi A. Puškino kūrinius versiti į lietuvių kalbą, kad padarytų juos prieinamesnius liaudžiai. Kartu tais vertimais jie tebulino savo pačių poetinį darbą. Dar XIX amž. gale ir XX pradžioje A. Puškino kūrinių vertėjais į lietuvių kalbą buvo teki anų laikų poetai, kaip P. Arminas (1855 m. išvertęs „Skendauelį“), P. Valcitis (išvertęs „Šykotij riterį“ ir „Undinę“), S. Dagilis (išvertęs keletą ištrunkų iš

B. Pranskus

„Eugenijaus Oneginio“), I. Marčys — Kėkštas, J. Bilūnas ir kiti.

Visi šie poetai iš A. Puškino poezijos mokėsi reikšti savo kūryboje neapykantą priešpaudai, skelbti laisvės idėjas, tarnauti savo kūryba patiesiems tautos sukleimams, sielti ją su savo metų visuomeniniu gyvenimu ir uždaviniais. Nemažesnio poveikio A. Puškino kūryba turėjo šiems poetams, kaip poetinių formų ir stiliaus mokykla. A. Puškino poezijos poveikio dėka lietuvių tų metų poezijoje visam laikui įsitvirtino teminė eilėdara, realistinis vaizdavimo būdas, ritmų ir žanrų įvairumas ir t. t. Arčiau pažėginę šiuos poetų kūrybą, magrinę šiuos poetų kūrybą, ypač žymesniųjų iš jų, kaip P. Valcitis, mesukim būtų pastebėti ir visai apčiuopiamą A. Puškino poezijos poveikį. Taip, pavyzdžiui, A. Puškino poema „Poitava“ yra paveikusi P. Valcicio „Žalgirio mūšį“ ir kitus išsinišius eilėraščius.

Pats žymusis te laikotarpio lietuvių poetas — Maironis,

kuris daugiausia prisidėjo prie naujų poetinių formų įsitvirtinimo lietuvių poezijoje, nors ir nėra vertęs A. Puškino kūrinių, tačiau jo įtaką jautė tiek pat stipriai, mokėsi iš A. Puškino poetinio meistriškumo. Maironį veikė tiek A. Puškino lyrika, tiek jo realistinės poemos ir romanas „Eugenijus Oneginas“, kurių įtakoje Maironis kūrė savo poetas.

Domėjosi A. Puškiniu ir jo kūrinius vertė į lietuvių kalbą ir vėlesni lietuvių poetai: E. Steponaitis, M. Gustaitis, L. Gira, Z. Gėlė, M. Grigonis ir t. t. Iš šio vėlesniojo laikotarpio ypač pažymėtina A. Puškino įtaka pirmojo lietuvių proletarinio poeto J. Janonio kūrybai. J. Janonis mėgino versiti A. Puškino kūrinius („Kaltinys“, „Pavasaris“ ir kit.) dar savo jaunuoliškos kūrybos metais. Neabejotinai A. Puškino poezijos įtakoje J. Janonis yra sukūręs visą aile savo vaikų dienų ir jaunuoliškų eilėraščių, ypatingai vaizduojančių gamtą („Žiemos kelis“, „Žiemos vakaras“, „Pavasaris“ ir kit.), iš

Salos ir jų ž. ū. mokyklos vaišingasis direktorius

Kai atėjo pavasaris, Juodupės gimnazijos vadovybė ilgai svarstė į kokią vietovę su mokiniams padaryti ekskursiją. Po ilgų ginčų nutarė nuvažiuoti į Salas. Susipažinimui, sakom, su Salų žemės ūkio mokykla. Ten yra puiki salė — pastatymai vietos visuomenei kokią sezoną vaizdai. Be to, gamta, ežerai. Vienu žodžiu, planai puikiai. Pasakyta — padaryta. Įteigėme į portfelius po pusę šniūko, sulpoms į sunkvežimį, o po dviejų valandų... „Sveikos, Salos, Juodupė telkės pribūti!“ Einam pas mokyklos direktorių drg. Ignatavičių prašyti salės. Prieškambary suilinkam aciminkai. Stovi, žinote, karingojo pozos, kaip po komandos: „Durtuvu kautybėms — ruoškit!“ Šlapia skepetais rankoj. Man jau tuomet kažkoks nedoras naujimas širdin smilkitejo. Mes jau norėjom atitekti toliau. „Ne, — sako, — gerbiausieji. Pirmaus pasisakykit kokių reikalų dabar čia įsilausit?“ „Norim direktorių pamatyti!“, — ir aš žinau, kad direktorių, o ne arklių, bet ką jus ten pasakysit? Ką gi — emėm iškinti atsilankymo tikslus. Po ilgo tardymo kovingoji šeimininkė sutiko įleisti mus pas mokyklos vadovų. Pastrodė ir paties direktoriaus didinga savo platumo figura, iš viršaus kepurė padėginta. Mes jau prieškambary iš nušlagumo gimnazistūku papročiū buvome kepurės į kišenės susigrūdę, imam iškinti savo atsilankymo priežastis. Taip ir taip, ar karais salės, sakom, negalėtume išnuuoti? Tačiau delegacijos pagarbūs prašymus jau trečiamo sakiny nutraukė rūstus kaip Dzeuso — perkūnvaldžio balsas: „Salės negausit! Jeigu norit, galit, vidury vieškelio atstoję, į mokyklos rūmus pažiūrėti. Arčiau — ne žingsnio. Spraudas kaip žvirblitūšiams slausit!“ Tai kodėl gi, tamstis direktorių? Juk mes ne su biogais tikslais čia įsilausim; norėjom pabendrauti, susipažinti su mokykla, užmegsti ryšius su mokiniais. Juk dabar tarpmokyklinis bendradarbiavimas... „Oho, tarpmokyklinis bendradarbiavimas! Pasikūkit po pažastim savo bendradarbiavimą! Čia jau buvo ne kartą panašūs į jus su visokiomis gastrolėmis atvykę“. Drg. Ignatavičius bejėgiškai nuomojo ranka. „Tai norė, — sakom, — leikit pačią mokyklą apžiūrėti. Girdejom, kad yra įdomūs pa-

vaizdumo ir kitokių mokslo priemonių kabinetai“. „Su kabinetu apžiūra irgi vargat. Šiuo metu viešame višta perli, o kituose šioji tokia netvarka. Tai svetimiems žmonėms, kaip sakyt, nebūnai patogū rodyti. Traktorius irgi dabar sugedęs. Kai prireikia savo mokiniams jo veikimą parodyti, tai užstatom, visai sučiupę, ant kalno, o į parkalnę patis iš euercijos nurieda. Dar medius akvėžias užpakaly dėl pavaiždumo prikabinam...“ „Ką gi padarysit, — sakau, — jeigu pas jus visur „šioji tokia“ netvarka. Teks namo, nieko nepešus, kranstyti“. „Ir krausytikitės sau sveiki, čia mums ramybės nedrumst. Nešdinkitės tuojau iš mano akių, kol dar galvos savo vietojai! Dar jie man čia pamokius droši! — sutiko Ignatavičius ir bausiu žvilgsniu pažvelgė. O kai pamačiau sulig duonos puskepalu sugalaužtū kamštį, tai kojos savaimė emė vairuoti durų tink. Maniau, kad tik aš vienas šnėrliau, pakely apverdamas su šlapia skepeta sargyboje stovintį šeimininką. Užgirdu ir likusių dandančius šuolius. Atbėgom uždusę prie sunkvežimio. „Suk mašius, prietelėjau, atgal!“ — surikom nesavaimė balsais. Pirmausis vaikus su mečiais į mašiną ir emėm nekantriai laukti motoro užsio. Bet ir čia nelaimė; ar ten karbiuratorius, ventiliatorius, radijatorius ar kelmai žino koks „atorius“ emė ir sugedo. „Bėkim, — sakau, — vaikai!“ Mato šoferis, kad jis vienas prie mašinos paliko. „At, žinot, puolė ant kelių vidury vieškelio. Nepalikit, girdi, manęs nasiašio vieno. Tas Salų direktorius atbėgęs gulė nugula. Nėra ką daryti — surūmėm pečius ir ausimėm iš miestelio mašiną pas vieną vaistitį, o ant rytojus šlap taip iš „vaišingųjų“ Salų pabėgom.“

MASKVA. Nauji namai Gorkio gatvėje. Foto N. Granovskio TASS'o spaudos klisė.

KELIŲ TAIŠYMO MĖNESININKŲ VYKDANT SPARTŲS DARBAI

Sėkmingai įsijungę į kelių taisyimo darbus eilė Pandėlio valstiečiai kolektyviniai ir individualiniai ūkių valstiečiai. Ypač sparčiai šie darbai vykdomi kelio ruože Pandėlyse — Kupreliškių. Čia kasam — valomi grioviai, žyruojamas kelias ir kt. Pavyzdinai kelių taisyimo darbus atlieka Vozgūčių kaimo valstiečiai drg. drg. Baltušis Kazys ir Kiškis Jonas. Sėkmingai darbuojasi iš Šėkštininkų kaimo darbo valstiečiai.

Kelių meistras drg. Stanyas pravedė darbo valstiečių tarpe aiškiamajį darbą, išaiškindamas gerų kelių reikšmę, skatindamas juos kelių taisyje ir sutvarkymo darbus atlikti suglaustais terminais. Kolektyvinių ir pavieniųjų ūkių valstiečiai įsipaigojo jiems priklauserius kelių taisyje darbus užbaigti artimiausiu metu.

P. Miežis

TRUMPAI

(IŠ SKAITYTOJŲ LAIŠKŲ)

Pieno paruošij planą Gvulininkystei išvystyti ir viršiję „Bolševikų tyti“ daug dėmesio skiria „Nemuno“ kolektyvinie akie valstiečiai. Virš plano šie žemės akie artėdies kirstate vis didesnius pieno kiekius. Karvių pieningumui pakelti daug dėmesio skiria karvių fermos melžėjos drg. drg. Rožienė ir Čeponytė Bronė. Jos nuolat prisilaiko zootechniko duodamų nurodymų.

V. Lapelis

bene A. Puškino eilėraščių (1937 m.). Prie A. Puškino populiarinimo nemaža prisidėjo ir teatras, pastatęs keletą operų pagal A. Puškino kūrinius: „Eugenijū Oneginą“, „Pikū damą“, „Borisą Godunovą“, „Dubrovskį“ ir kt. Aiškus daktas, kad ir šiuo laiku A. Puškinas darė didžiulį įtakos lietuvių pažangiajai literatūrai, iš jo mokėsi kūrinių meistriškumo pažangieji lietuvių rašytojai: A. Venelova, P. Cvirka, T. Tilvytis, S. Nėris ir kiti. T. Tilvytis savo poemoj „Dičius“, kritiškai pavaižduojančioj buržuazinę visuomenę, neabejotinai turėjo prieš akis A. Puškino „Eugenijū Oneginą“, kaip visuomeninį ir literatūrinį — stilistinį pavyzdį. Atskirai reikia paminėti A. Puškino 100 metų mirties sukaktuvių pažymėjimą lietuvių komunistinėj ty metų spaudoj. Tiesa, pagrindinė Lietuvos komunistų partijos spauda negalėjo kiek daugiau vietos skirti šiam reikalui. Užtat komunistinės spaudoj, leidžiamoj tais metais Tarybų Sąjungoj — žurnale „Priekalas“ (Maskva) ir laikraštyje „Raudonasis Arpaugioj spaudoj“ miniat 100 metų A. Puškino mirties sukak-

ti (1937 m.). Prie A. Puškino populiarinimo nemaža prisidėjo ir teatras, pastatęs keletą operų pagal A. Puškino kūrinius: „Eugenijū Oneginą“, „Pikū damą“, „Borisą Godunovą“, „Dubrovskį“ ir kt. Aiškus daktas, kad ir šiuo laiku A. Puškinas darė didžiulį įtakos lietuvių pažangiajai literatūrai, iš jo mokėsi kūrinių meistriškumo pažangieji lietuvių rašytojai: A. Venelova, P. Cvirka, T. Tilvytis, S. Nėris ir kiti. T. Tilvytis savo poemoj „Dičius“, kritiškai pavaižduojančioj buržuazinę visuomenę, neabejotinai turėjo prieš akis A. Puškino „Eugenijū Oneginą“, kaip visuomeninį ir literatūrinį — stilistinį pavyzdį. Atskirai reikia paminėti A. Puškino 100 metų mirties sukaktuvių pažymėjimą lietuvių komunistinėj ty metų spaudoj. Tiesa, pagrindinė Lietuvos komunistų partijos spauda negalėjo kiek daugiau vietos skirti šiam reikalui. Užtat komunistinės spaudoj, leidžiamoj tais metais Tarybų Sąjungoj — žurnale „Priekalas“ (Maskva) ir laikraštyje „Raudonasis Arpaugioj spaudoj“ miniat 100 metų A. Puškino mirties sukak-

ti ir išleidiama 150 metų gimimo sukaktuvėms. Geriausiuju A. Puškino vertėju ir populiarintoju tarpa šiandien yra lietuvių tarybiniai poetai: A. Venelova, V. Mykolaitis — Putinas, T. Tilvytis, A. Churginas, A. Lastas, P. Vaičiūnas, P. Inčičars, E. Matuzevičius, E. Mieželaitis ir t. t. Netoli tas laikas, kada visi A. Puškino kūriniai bus išversti ir išleisti lietuvių kalba. Šiandien tarybiniai lietuvių poetai ir rašytojai jau dar didesnį A. Puškino kūrybos poveikį ir mokosi iš jos. Tai savo pagarbumą didžiajam A. Puškino genijui jie išreiškia visa eile savo straipsnių ir pasisakymų apie Puškina, jam skiriamais eilėraščių, o svarbiausia — A. Puškino didžiųjų idėjų ir kūrybinio meistriškumo įsisavinimu. Koks reikšmingas A. Puškino kūrybos poveikis buvo ir tebėra lietuvių literatūrai, liudija kad ir toks faktas, jog A. Puškino rašius yra vertę į lietuvių kalbą daugiau kaip 70 autorių, kurių tarpe randame visą eilę žymiausių lietuvių rašytojų. Jų uždavinys buvo priartinti A. Puškino kūrybą lietuvių liaudžiai, padaryti ją ir lietuvių tautos kultūros turtu.

ta ir išleidiama 150 metų gimimo sukaktuvėms. Geriausiuju A. Puškino vertėju ir populiarintoju tarpa šiandien yra lietuvių tarybiniai poetai: A. Venelova, V. Mykolaitis — Putinas, T. Tilvytis, A. Churginas, A. Lastas, P. Vaičiūnas, P. Inčičars, E. Matuzevičius, E. Mieželaitis ir t. t. Netoli tas laikas, kada visi A. Puškino kūriniai bus išversti ir išleisti lietuvių kalba. Šiandien tarybiniai lietuvių poetai ir rašytojai jau dar didesnį A. Puškino kūrybos poveikį ir mokosi iš jos. Tai savo pagarbumą didžiajam A. Puškino genijui jie išreiškia visa eile savo straipsnių ir pasisakymų apie Puškina, jam skiriamais eilėraščių, o svarbiausia — A. Puškino didžiųjų idėjų ir kūrybinio meistriškumo įsisavinimu. Koks reikšmingas A. Puškino kūrybos poveikis buvo ir tebėra lietuvių literatūrai, liudija kad ir toks faktas, jog A. Puškino rašius yra vertę į lietuvių kalbą daugiau kaip 70 autorių, kurių tarpe randame visą eilę žymiausių lietuvių rašytojų. Jų uždavinys buvo priartinti A. Puškino kūrybą lietuvių liaudžiai, padaryti ją ir lietuvių tautos kultūros turtu.

Saviveiklininkai dirba
Sėkmingai veikia Juodupės vilonių audinių fabriko „Nemuno“ saviveiklos ratelis, kuriam priklauso nemaža fabriko dirbančiųjų. Prieš kiek laiko saviveiklininkai juodupiečiams pastatė scenos vaitdėlį „Voratinklai plyšta“, o šiuo metu repetuoja dramaturgo B. Dau-guvičio „Žaidukynė“. Daug lietuviškos vadevaujant savi-veiklininkams rodo šio ratelio vadovas drg. Jeronimas Čikas.
K. Valaitis

Mūsų medžiagos pėdsakai

„Neuždelsti bulvių sodinimo“

Tokių savadinimų straipsniai tipo „Tarybinio Rokiškio“ Nr. 58 (67), kuriame nurodoma, kad Obelių žemės ūkio kooperacijose delsimas bulvių sodinimas, kai tas tarpu kitose apskrityse vietose sodinimas jau užbaigtas arba baigiamas.

Praešiu, kad minimame straipsnyje iškeltas faktas pasitvirtino. Bulvių sodinimas Obelių žemės ūkio kooperacijose vyko tikrai nepatenkinamai, nes traukiamosios darbo jėgos. Šiuo metu yra susitarta su Rokiškio MTS, kuri pradėjo teikti pirmą draugišes nariams sodinant bulves. Dabar bulvių sodinimas joms skirtame plote jau yra įvykdytas 50 proc. Artimiausiu metu bus pilnai užbaigtas jų sodinimas.

Be to, Obelių žemės ūkio kooperatinės draugijos pirminku Bruneraičiui duotas griežtas įspėjimas ir nurodytos konkrečios priemonės neprileidžiant kitų draugišes ūkio darbų žlugdymo.

DAINYS,
apskrities žemės ūkio kooperatinių draugijų sąjungos vyr. agronomas

A. S. Puškinas

Gėlele

Bekvapę gėlę, sausą, menką, Užmirštą knygoje, matau, Ir mane siela mintys sienka, Į ją žiūrėdamas mėstau. —

Kur ir kada jina žydėjo? Kokių šali, ar jau ventai? Kas ją nuskyndė, kas padėjo Į šitą knyga štai čionai?

Ar po verksmingo išvykimo, Po skausmo, liūdesio laikų? Ar po smagaus susitikimo Tamsoj miškų, tyloj laukų?

Ir kur dabar jie? Ar pakito? Ar mirt atėjo jiem eilė? Ar jau ir jie taip pat nuvyto, Kaip ši nežinoma gėlė?..

Vertė K. Pr. Inčičars

A. S. Puškinas

PAUKŠTYTIS

Svečioj šaly gerbt nenustoju Tėvynės papročij senų: Paukštyčiu laisvę dovanoju Pradžioj pavasario dienų.

Džiaugiuos, dėkodamas likimui. Ir kaip ant dievo beragot, Jei nors vienam je sutvėrimui Galėjam laisvę dovanot.

Vertė K. Pr. Inčičars

Pasaulinės demokratinio jaunimo federacijos vykdomojo komiteto posėdis

BUDAPEŠTAS, V. 30 d. (TASS). Pradėjo posėdžiauti Pasaulinės demokratinio jaunimo federacijos (PDJF) vykdomasis komitetas.

PDJF pirmininkas Gi de Buasonas padarė pranešimą apie federacijos veiklą ir apie kilusius uždavinius ryšium su Pasaulinio taikos šalininkų kongrese nutarimais. Pagrindinis federacijos uždavinys, pasakė Gi de Buasonas, sustiprinti ryšius su masėmis ir kovą dėl taikos, demokratijos, tautų nepriklausomybės, prieš karą kurstytojus. Mobilizacinį vaidmenį suvaidina vienas senesniavusių svarbių įvykių — komjaunimo XI suvažiavimas, kuriame daugiau kaip 9 milijonai Tarybų Sąjungos jaunimo organizacijų narių pareiškė save pasiryžimą glaudžiai bendradarbiauti su PDJF. Taip pat svarbus įvykis yra jungtinis Rumunijos jaunimo suvažiavimas ir darbininkų jaunimo konferencija Varšuvoje. Toje konferencijoje buvo paruoštas planas sukurti tarptautinį komitetą, kuris turi ginti darbininkų jaunimo teises.

Gi de Buasonas nurodė, kad vienas svarbiausių PDJF uždavinių yra kova prieš kolonijinį išnaudojimą ir prieš kolo-

nizmus karus. Pranešėjas pareiškė, kad viso pasaulio jaunimas pakėlė protesto balsą prieš Šiaurės Atlanto paktą. 99 federacijos organizacijos daugiau kaip 60 milijonų jaunų žmonių vardu aktyviai dalyvavo Pasaulinio taikos šalininkų Paryžiaus kongrese darbe.

Po to Gi de Buasonas pateikė PDJF sekretoriato rezoliucijos projektą. Rezoliucijoje pasakyta, kad vykdomasis komitetas prisideda prie Pasaulinio taikos šalininkų kongrese manifeste ir ragina visas save organizacijas supažindinti plačiausiu siužetu su kongreso nuveiktą darbu ir pasiūlyti organizacijoms — federacijoms nariams bei likusiam jaunimui dalyvauti taikai ginti organizuotų komitetų darbe ir visuomet būti pasirengusiems mobilizuoti jaunimą Pasaulinio taikos šalininkų kongreso nuolatiniame komitete nutarimams gyvendinti.

Gi de Buasonas pabrėžė, kad reikšmę turi būsimeji jaunimo festivalis ir pasaulinis kongresas, kurie įvyks Budapešte.

Po to buvo pradėtas diskutuoti Gi de Buasono pranešimas. (ELTA).

Prasidėjo Vengrijos darbo žmonių partijos centrinės vadovybės plenumas

BUDAPEŠTAS, V. 31 d. (TASS). Šiandien čia prasidėjo Vengrijos darbo žmonių partijos centrinės vadovybės plenumas. Plenumas išklausys partijos generalinio sekretoriaus

Jungtinėse Valstybėse susikūrė nauja pažangi jaunimo organizacija

NIUJORKAS, V. 31 d. (TASS). Laikraščio „Deilii Uorker“ korespondento pranešimu, Čikegoje įvykusioje visuotinėje jaunimo konferencijoje buvo nutarta sukurti naują jaunimo organizaciją, kuri užsibrėžia tikslą auklėti amerikiečių jaunimą sutinkamai su mokslinio socializmo principais. 110 konferencijos delegatų pritarė pareiškimui apie principus, kuriame pasakyta, kad naujoji organizacija „laiko darbininkų klasę pažangos šaltiniu šių dienų pasaulyje, mūsų šalies demokratinių tradicijų gynėju ir teikią jėgą, kuri gali užtikrinti tvirtą taiką. Organizacija padės sukelti susidomėjimą marksizmu bei jo studijavimu ir auklės jaunimą sutinkamai su mokslinio socializmo principais“.

Konferencijos nutarimu, į naują organizaciją bus priimami 15 — 35 metų amžiaus asmenys.

Konferencija nutarė pradėti organizacinę kampaniją, surengs visoje šalyje liepos 4 — 11 d. d. laikotarpį 100 mitingų, kuriuose bus sukurti pirmieji naujosios organizacijos skyriai. (ELTA).

Vilhelmo Pike pareiškimas

BERLYNAS, V. 31 d. (TASS). Vokiečių liaudies tarybos pirmininkas Vilhelmas Pikas pranešė ADN agentūrai korespondentui, kad Vokiečių liaudies tarybos sekretoriatas paprašė iš keturių okupacinių valstybių karinių administracijų leidimo įvažiuoti į Paryžių ir Užsienio reikalų ministrų tarybos sesiją vokiečių delegacijai, išrinktai vokiečių liaudies trečiojo kongreso. Be to, kaip pareiškė Pikas, Vokiečių liaudies tarybos sekretoriatas ketina kreiptis šiuo klausimu netarpiškai į Užsienio reikalų ministrų tarybą. (ELTA).

AGRONOMO PATARIMAI

Ankstyvojo juodo pūdymo reikšmė ir jo dirbimas

Neskatanti kal kuri vasarinių duoninių kultūrų, žieminių rugių ir kviečių mūsų respublikoje yra pagrindinis žuonos šaltinis. Todėl kovojant dėl šių kultūrų aukšto derliaus, joms reikia skirti geriausią vietą sėjomainoje. Tokia vieta ir yra ankstyvasis juodas pūdymas.

Pūdymaujami dirva įgauna trupinių struktūrą, pasidaro puresnė, be to, įgauna asparumą smarkiam lieti ir mindymui. Pūdymaujami dirvoje susikaupia žymiai daugiau maisto medžiagų, negu bet kurioje kitoje dirvoje.

Pūdymas sudaro geras sąlygas ne tik naikinti piktžolės, bet ir išvalyti lauką nuo piktžolių sėklų, šakniastiebių ir kitų požeminių jų dalių. Šis ankstyvojo juodo pūdymo savybės sudaro geresnes sąlygas augti žieminiams. Deja, kai kur pas mus dar yra giliai įsigalėjęs žalingas paprotys pūdymus palikti gyvulių ganymui iki birželio mėn. pabaigos. Tačiau tai labai žalingas įprotis. Pūdyme prisivieša daug piktžolių, o gyvuliai, mindžiodami dirva, labai sugadina jos struktūrą — purumą. Iš pūdyme augančios žolės gyvuliai mažai tegausa naudos. Pūdyme suauga tik menkos žolės, kurių maistingumas labai mažas.

Matant nešamą didelę nenaudą uždelstame juodo pūdyme ankstyvojo — pavasario arimo, — jį reikia atlikti nepavėluotai.

Labai suponuotus pūdymus tenka giliai arti ir arimą sulyginti vaikėmis, akčiomis arba net panaudoti spyruoklinius įrankius bei voją.

Neužterštus piktžolėmis ir nesupuotus pūdymus užtenka gerai (6—8 cm gylumu) apurinti spyruokliniais įrankiais ir suakėti.

Atlikus pūdyne šiuos darbus, tenka atkreipti dėmesį į piktžolių naikinimą. Po kiekvieno didesnio lietus reikia pūdymo paviršių supurinti akčiomis, o jei pastebimas smarkus grūdinių piktžolių sužalavimas, — pūdyne paviršių supurinti spyruokliniais įrankiais. Atliekant šiuos darbus nuo pirmojo pūdyto arimo iki birželio mėn. mėso vežimo sunaikinsime piktžolės ir sutrupinsime dirvoje drėgnę. Mėšlą sunkios dirvos būtų naudingiau atiduoti anksti pavasari. Tačiau dėl darbų gausumo šį darbą tenka atidėti ir mėso vežimą vykdyti birželio mėn. pirmoje pusėje.

Į suakėtą, prieš mėso vežimą, pūdyką pirmiausia mėšlą vežti sunkes-

nėms dirvoms, nes sunkiosios dirvos mėšlas puva lėčiau.

Atkreipti ypatingą dėmesį į išvežtą mėšlą greitai užarimą. Dažnai tenka matyti laukuose išvežtą mėšlą laiku ma krūvelėse. Toks mėšlo krūvelės laikymas yra nuostolingas. Mėšlą krūvelėje išdžiūsta, perdega, iš jo išnyksta visas azotas, be to, žuva nau dingtosios bakterijos.

Iš darytų bandymų išryškėjo, kad vasarą lauke neaparto mėšlo negalima laikyti nė vienos dienos. Bandymų duomenimis, mėšlą aparus tuojau po jo išvežimo, gauta iš 1 ha 2 dvig. centn. kviečių; apariną suvežtą mus 6 valandomis, derlius sumažėjo iki 19,7 dvig. centn.; mėšlą aparus pralinkus 24 val. po išvežimo — derlius iš ha gautas tik 18 dvig. centn. apariną pavėlavus 96 valandomis (5 dienomis), derlius sumažėjo net 5 proc.

Todėl norint išvengti didelių derliaus nuostolių, mėšlą išvežus tuojau jį iškratyti ir aparti.

Užarus mėšlą, iki pūdyto kartojimo reikalinga laikus nuo laiko pakeikti dirva, o p dviensio lietus supurinti.

Jei pūdyne pasėtas žaliajai trąšalubinis, jį aparti kai sužydį ir pradėti gegžiuti ankštes. Arimo gylis toks kad netrukdytų tolimiems dirvo paruošimo darbams (12—14 cm). Pa gėdautina, kad nuo lubino užarimo iki žiemkenčių sėjos praeciū 3 savaitės laiko.

Žiemkenčiai mėgsta ausigulėjusią dirvą. Panašioms sąlygoms sudaryti pūdyma paskutinį kartą arti 20 dienų prieš žiemkenčių sėją.

Jei lengvesnėms dirvoms duodama mėšlas, tai duoti prieš paskutinį pūdyto arimą ir kartu aparti.

Mūsų valstiečiai kartais bando visai pūdyne nekartoti, kas yra nesuadingas įprotis. Apie paskutinio pūdyto arimo naudą — kartojimo, aiškiai rodo Dotnuvoje daryti 6 metų bandymai. Visai nevykdytą kartojimo, rugių derlius gautas 26,5 centn. Kartojant prieš 3—7 dienas — 27,6 centn o kartojant prieš 3—4 savaites — 31 centn. iš 1 ha. Pausiųjų įtaką pūdyto kartojimas turi ir žieminių kviečių derliui.

Juodieji pūdymai iki žiemkenčių sėjos turi būti svarūs nuo piktžolių ir purus. Tik tokie pūdymai užtikrina aukštą žiemkenčių derliaus gavimą. Agr. Žukys

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Užsienio reikalų ministrų tarybos sesijoje

Užsienio reikalų ministrų taryba, pradėjusi savo darbą gegužės mėn. 23 d. Paryžiuje, toliau svarstė Vokietijos vienybės klausimą. Savo kalbose A. J. Višinskis pareiškė, kad būtina laikytis Potsdame susitarimų Vokietijos vienybės ir Vokietijos problemas keturšalio svarstymo atžvilgiu. Yra žinoma, kad JAV, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos vyriausybės stoje į Vokietijos skaldymo kelią, JAV, Anglijos ir Prancūzijos vykdomos priemonės apsvaistomos ir priimamos nedalyvaujant TSRS, trišalių nutarimų būdu.

A. J. Višinskis tarybinės vyriausybės vardu padarė konkrečius pasiūlymus, užtikrinančius ekonominę ir politinę Vokietijos vienybę. Jis pasiūlė atkurti kontrolinę tarybą, kaip organą, skirtą aukščiausiajai valdžiai vykdyti Vokietijoje, atkurti tarptautinę Berlyno komandan-

tarą, sukurti vieningą Vokietijos centrinį organą — Vokietijos visuotinę valstybinę tarybą Vokietijos ekonominei ir politinei vienybei įgyvendinti ir atkurti bendrą Berlyno magistratą.

JAV valstybės sekretorius Ačesonas savo kalbose davė suprasti, kad JAV ne tikrai neketina likviduoti skaldomųjų veiksmų padarinių Vakarų Vokietijoje, bet priešingai — premda, kad JAV, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos vyriausybės įvesto režimo ir vadinaamosios Bone konstitucijos išplitimą visai Vokietijai. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Šumastis pareiškė, kad „Sąjunginės kontrolinės tarybos Vokietijoje atkūrimas nėra klausime išsprendimas“ ir kad jis tariamai būtų „žingsnis atgal“. Bevinas tariamai pasisakė Vokietijos suskaldyme likvidavime naudai, bet čia pat pridūrė, kad negalima grįžti į tai, kas sena, t. y. į kontrolinės tarybos atkūrimą.

Savo kalboje gegužės mėn. 30 d. A. J. Višinskis pasisakė prieš federatyvnią Vokietijos sutvarkymą, nes tai reikštų ne Vokietijos suvienijimą, o suskaldymą. Bone konstitucija negali būti išpiesta į Rytų Vokietiją, nes tarybinės okupacinės zonos gyventojai nedalyvavo šią „konstituciją“ svarstant. Okupacinio statuto priėmimas reikštų taikos sutarties pasirašymo atidėjimą neribotai ilgam laikui ir tuo pačiu metu pašalintų vokiečių tautą nuo savo valstybės valdymo.

— Ekonominę ir politinę Vokietijos vienybę, — pabrėžė A. J. Višinskis, — negalima įgyvendinti nesukuriant vieningo Vokietijos centrinio organo, kurio žinioje būtų valstybinės ir ekonominės statybos klausimai turintieji reikšmės visai Vokietijai visumoje.

Keturių didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministrai tęsia diskusijas.

Gerhardo Eislerio „byla“

Gegužės mėn. viduryje Anglijos politija šturkščiai įsiver-

žė į atplaukusį Southamptono uostan Lenkijos garlaivį „Batorij“, plaukiojantį tarp Lenkijos Gdynės uosto ir Niujorko, ir neteisėtai suėmė iš JAV išvykusį žinomą vokiečių rašytoją — antifašistą Gerhardą Eislerį. Suėmimas buvo atliktas reikalaujant Jungtinių Valstybių valdžios organams, kaltinantiems Eislerį tuo, kad jis tariamai davė neteisingsus pareidymus komisijai antiamerikinei veiklai tirti.

Lenkijos spaudos agentūra ryšium su tuo rašė, kad JAV valdžios organai persekioja Eislerį už atsakymą duoti pareidymus komisijai antiamerikinei veiklai tirti. Tuo remdamasis, Jungtinių Valstybių teismas pasmerkė Eislerį kalėti „už kongreso įžeidimą“. Trejus metus Eisleris mėgino gauti leidimą išvykti iš JAV į Vokietiją, bet jo negavo, nes atvirai pareiškėdavo, jog dė visus pastangas Vokietijai demaefikuoti. Išleidami hitlerininkus į laisvę, amerikiečių valdžios organai kliudo sugrįž-

ti į tėvynę pažangiesiems Vokietijos veikėjams, kovojusiems prieš fašizmą.

Eislerio suėmimas, kuriu anglų valdžios organai šturkščiai sulaužė tarptautinę teisę sukėlė pasaulio viešosios nuomonės pasipiktinimą.

Gegužės mėn. 27 d. poėdžiavęs Anglijos teismas pri pažinę Gerhardą Eislerį laisvę nuo kaltinimo ir atmetė JAV reikalavimą jį išduoti. Tektu būdu pasaulio viešosios nuomonės pasipiktinimas netiesiškai Eislerio persekiojimu suklud Anglijos teismui padaryti Amerikos reikalui pagėdaujamą nusprendį.

Atsakingas redaktorius
A. Fainblumas

SKELBIMAS

Rokiškio apskrities Pramkombinatui reikalingi specialistai radijo aparatų remontui.

Norintieji dirbti turi kreiptis į Pramkombinato kontorą.

POPOVAS,
Pramkombinato direktorius